

10.
14.
SANGUINEA
APOLLINEÆ
PALÆSTRÆ
ACIES,

QUAM SINE STRAGE

Surdis auditum, Cæcis visum, Deliris men-
tem, Vetulis juventutem, Uxoribus pacem
restituendo.

SUB DEI TER OPT. MAX. PROPUGNACULO
CELSISSIMI DUCIS NOSTRI PRIMATU
SENATUS MEDICI AUCTORITATE:

CORAM

*Integerrimo Ducalis Herbipolensis, Universitatis Com-
militio, plenissimo Castalidum laurigerarum Applausu:*

IN

ARMIPOTENTI AULÆ ACADEMICÆ MAJORIS
ARENA CURIOSSE INSTRUXIT

NOBILIS CLARISSIMVS ET EXPERTISSIMVS
DOMINVS,

D. FRANCISCUS KLEINIUS
Philosophiæ & Medicinæ Doctor, ac Almæ
Universitatis Professor ordinarius;

D V M

Nobilem Clarissimum & Doctissimum Dominum,

Chirurg. JOANNEM VITUM HELLMUTH

SS/60 Coronacensem, MEDICINÆ DOCTOREM

INAUGURAVIT.

Anno supra M. DC. LXXX. ad Diem 20. Februarij.

Trait Loz. H. H. T. 1788

REVERENDISSIMIS PERILLUSTRIBUS
ET PER QUAM GRATIOSIS DOMINIS,
DOMINIS

D. FRANCISCO CONRA-
DO à STADION

PRÆPOSITO ET JUBILÆO.

D. JOANNI PHILIPPO
AB EGLOFESTEIN DECANO,

CÆTERISQUE D.D. ECCLESIAE IMPE-
RIALIS BAMBERGENSIS CAPITULA-
RIBVS; PATRONIS MEIS ÆTERNVM
VENERANDIS.

*Vis in historicâ antiquitatis luce, vel in egregijs vir-
tutis monumentis peregrinus est adeò, ut vel non au-
dierit aliquando, vel legerit ipse capta suscipienda-
rum Provinciarum à Superis, quorum prasidio tenta-
tata negotia secundo sine offensâ cursu ad optatos fines
devolverentur? Neque verò illud pro cuiusvis arbi-
trio ita sine lege concedebatur, ut non singula mortalium studia singulare
quoddam sibi Numen deposcerent, sub cuius clientelam convolarent. Erant
sua Navigatori Numina, Tyndarida de Cælo gemini, armigeri per mare
Tritones, fautores per Cærulea venti, placido compositus vultu Neptunus:
Quorum prasidio, ut designato portu feliciter potirentur, prius omnem clas-
sis apparatus solenni sacrificio dicabant, quam subtractâ anchorâ haren-
sem à littore navim removerent. Erat sua sapientibus Pallas, Apollo va-
sibus,*

sibus,

ribus, suis militibus Mars & Bellona, qui accendebant animos, incitabant spiritus, ordinabant acies & depopulatrices hostium manus, ab agris, à mœnibus, ab aris focusque patrijs avertebant. Quare si quod Numen labori meo, quem arti medicæ consecravi, præficiendum est, non ego Hermetem aliquem è Græcis, non Suadam è Latinis, non Herculem è Gallis advocabo, sed Vos Reverendissimos, perillustres & perquam gratiosos Dominos meos; idq; non vanis persuasus argumentis à Vobis desiderari arbitror, ut Epomidem meam Vobis sacram dicatamque esse velitis, auspiciâ suscipio de sanguinis Circulatione. Quid enim, si Cor est prima sanguinis officina, præclarè Vobiscum agi gloriabimini, ut sub Quorum tutelâ Primigenij mei sanguinis florem Cor meum effinxit, illum per gratam Circulationem ad Vos reducat, & ut ille, qui omnibus latè Regionibus se infundit Oceanus, recipit è terris aquas, quas non illiberalis suggestit, ita quidquid in Cor meum manavit in servitium vestrum reflexo alveo retorqueo. In vestrum meritò servitium, Qui vel in fulis verendi, vel pedito spectabiles Divorum aris assistitis Magnates, vel in violabili Sacramento subscriptas Numini Cohortes moderamini, vel augusta Majestatis latera aequè sagatâ Pallade ac togatâ stipatis, vel subjectis urbibus populisque Iura dicitis, vel Provincias in leges cogitis, qui demum in universa Germania sunt, quos non ita vestrâ vel informatis Eruditione, vel excolitis conversatione, vel impellitis Exemplo, vel exercitatis Imperio, vel dirigitis legibus, vel armatis virtute, vel munitis spiritu; ut jam in Franconiâ nulla, præcipuè in solo Bambergensi, occurrere possint incommoda, quæ non absorbetis, adversa, quæ non invaditis, abusus, quos non evitatis, honestatis leges, quas non asseritis, vitia, quæ non extirpatis, virtutes, quas non implantatis, ruinae, quas non fulcitis, prosperitas, quam non adaugentis. Quo fit, ut feliciter congestis omnium laboribus Imperatrix mortalium animus dominetur, catenata serviat membrorum licentia, obvia incedat in compitis modestia, domestica jubeat in penetralibus Sanctimonia, ornata vivat in Templis Religio, afflictâ gemat in foro perfidia, erectâ triumphet in Tribunalibus æquitas, amabiles vigeant in Magistratibus cura, securâ in moribus procedat innocentia, armata in virtutibus prælietur æmulatio. Hinc Vos meritò dixerim Patriæ fulcra & Veterum ruinarum cum fœnore restauratores, qui nunquam ab adeundis difficulta-

tibus, pedes, ab oppugnandis periculis pectus, ab exhibendo subsidio manus,
 à supportandis oneribus humeros, à prateritorum medelâ memo-
 riam, à presentium dispositione solertiam, à futurorum ordinatione provi-
 dentiam, ab instituendis Curijs sapientiam, à reformandis Civibus studium,
 ab excolendis animis animum subtraxistis. Quòd si usquam furor insanus
 discordiam inflammavit, moderatione vestrà velut offusâ frigidâ extin-
 xistis; si erupit in fora libido, injecto frano coërcuistis; si grassata impunè
 calamitas urbes in ruinam inclinavit, Vos firmissima torrenti repagula ob-
 jecistis; si labefactata trepidavit religio, ne corrueret, humeros subie-
 cistis; si publica improbitas in rebellionem exarsit, armâstis animos, ex-
 pedivistis bella, victorias reportâstis. Hinc Vestra Nomina mihi sunt po-
 tiùs Cæli Numina, quibus Epomidem meam sacram dicatâque esse oportet.
 Hanc igitur in vicem gratitudinis successuram, solito patrocinio
 quo me gratiosissimè prosequi dignemini, suscipite: ita votis omnibus
 expeto

REVEREND. PERILLUSTRIUM ET PER-
 QUAM GRATIOSORUM DD. VV.

Ammilius Cilius

JOANNES VITUS HELLMUTH.

PRÆ

PRÆFATIO.

Andem nunc tandem aliquando sub DEI ter opt. max. propugnaculo, Celsissimi Principis Petri Philippi primatu, senatus Medici auctoritate, Castalidum laurigerarum applausu, integerrimorum virorum commilitio, in hac armipotenti aulae arenâ, in apollineam honoris palæstram, per augustissima virtutis adita, labore, industriâ, constantiâ Ducibus, animi magnitudo suadet conscendere. Laudetur divinum propugnaculum, triumphet principalis primatus, commendetur medica auctoritas, vivat virile commilitium, lo conspiret tubarum tympanorumque applausus in hac arenâ.

Ter, & amplius foelix, qui non aberrat; foelicissimus qui admittitur: Sed planè Deorum progenies isthuc victoriarum insignia reportans. Verùm ô honor ubi tua amplitudo, si quis laborem dempserit? ubi est invicta potentia tua, si industria cessat? ubi splendor aureus, si constantiæ robur enervatur? ablati labor tibi gloriæ purpuram exiit, cessans industria exarmat potentiam, fulgorem obnubilat inconstans inconstantia. Te vincit infomnis, quia omnia vincit labor: Nemo sine constantiæ robore, sine industriæ præsentia, sine laboris amore ad hujus palæstræ aciem sanguineâ crudeliter propinatam pugna admittitur. Quam honorificis instructus armaturis inivit hic Dominus Candidatus JOANNES VITUS HELLMUTH; dum doctrinæ galeâ ita decoravit caput, ut etiam intellexerit: Temperantiæ torque collum circumdedit, ut se custodiverit: Vigilantiæ lorica tergo iniecit, ut vixerit: Constantiæ hastâ manus docuit, ut finiverit: Patientiæ clypeum excepit, ut pugnârit: Pugnârit in TRIVIALIBUS, dum rudi puero monstrabatur littera, formabatur syllaba, veniebat structura verborum. Pugnârit in humanioribus: Dum artistradebatur usus, per

pedes proprios nascentia Nasonis surgebant carmina, tonantia Ci-
 ceronis colebantur jugera. Pugnârit in PHILOSOPHIA: Dum
 subtilia Cleanthis Insonabant atria, Socratici sapientiam æthicam
 redolebant libri, Platonici incultus animus emendabatur studiis:
 Pugnârit in BOTANOLOGIA, dum Ambrosii dulcedo, Panacææ fra-
 grantia, Amaranthi venustas ad montuosa Hymetti versiculis
 herbata, per assurgentes deviorum recessus provocabant. Pugnârit
 tandem in MEDICINA, dum fraternæ Podalirii & Mechaonis me-
 dendi artes, quâ publicè, quâ privatim in Danaos expertæ ad luctu-
 osam faxis pestiferæ tragœdiâ invitabant, in medicinâ, quæ horri-
 dis undique difficultatibus infinita rimatur per PHYSIOLOGIAM, cur
 sanguis in naturali statu consistens per irriguos canales sitibundis
 universi corporis partibus in nectar cedat vivificum: Sanguis nu-
 tritiâ suâ substantiâ pro sustentatione elurientium viscerum mili-
 tet: Sanguis animali suâ spiritalentiâ mobilem torpentium
 membrorum vigorem restituat: Sanguis ex servili cordis dispen-
 satione per arteriarum ductus omnibus ex æquo partibus benefa-
 ciat, sit vinculum corporis, sit vehiculum animæ, sit author humo-
 rum, sit magister organicarum in nobis spirantibus essentiarum
 præsentissimus; in medicina, quæ investigat per PATHOLOGIAM,
 quâ vi ex adverso sanguis à naturali sede dejectus, si videlicet in va-
 sis copia luxuriat; si impurâ vitiosorum humorum commistione
 incommodatur, crudas assumptorum pertinaciâ sibi adjecit por-
 tiones, igne vitali fervet, corporeo labore æstuat, turgescente fe-
 rociâ tumultuat; verbo, si sanguis execrando causarum morbifi-
 carum vestitu sese induit, quâ vi, inquam, æconomicam memora-
 tarum partium architecturam susque deque vertat. In medicinâ,
 quæ utitur per SEMEIOTICEN signis ad manifestandam sanguinis
 indolem: Eundem enim substantiâ, colore, sapore & motu incul-
 patum notant morum mediocritates vitijis contrariis interclusæ:
 Audaciam scilicet inter & timorem alacritas; iracundiam inter &
 ignaviam mansuetudo; præcipitantiam inter & cunctantiam pru-
 dentia; misericordiam inter & invidiam, humanitas; callidita-
 tem inter & hebetudinem, integritas; prodigentiam inter & ava-
 ritiam,

ritiam,

ritiam, liberalitas. In medicinâ, quæ occupatur per **HYGEINEM** pro conservatione sanguinis ejusdem benefici, ex æeris subtilioris inspiratione, ciborum euchymorum esu, vini generosioris salubriter diluti potu, somni moderati dulcedine, exercitii corporei modestiâ, gaudii sperati plenitudine. In medicinâ, quæ pergit per **THERAPEUTICEN**, indicationibus ad emendationem sanguinis è contra malefici, desumptis, tum ex chyrurgiâ quâ per artificiosum ignis, ferri, manusque ministerium ab injuriis sequestratur: Tum ex Pharmaciâ quâ per plantarum sanguineo succo madentium, ut Poligoni, Lyfimachia, Persicaria, Amaranthi, Centaurei minoris, Hyperici, Sanguisorbæ, Anchusæ, Tormentillæ, Bliti, Saracenicæ, Pirolæ, Asphaldi, nec non gemmarum, lapidumque sanguineo nitore flegantium, ut Corallorum rubrorum, lapidis hæmatitis, Cinnabaris, Rubricæ, Coroneoli, Sardæ, Chalcanthi usum mirâ in sanguineos affectus energiâ exurgit: Tum ex diætâ quæ idem sanguis atro calculo notatus per æeris vitiosi, ut cœli squallore imprægnati, syderum virulentia infecti, inviorum præcipitio conclusi, lacustris, putridi, & nebulosi politiem: Per victus nocivi, cibi difficilis concoctionis, multi excrementi: Ut carniû annosarum, piscium lacustrium, frugum horariorum, leguminum, caseorumque fugam; potus illaudabilis, ut cerevisiæ fæculentæ, vini non bene defæcati, penduli, sulphurei, aut nimis generosi, ejusdemque in multam noctem ingurgitati parsimoniam: Per laborum moderatorum, exercitii ante cibum ad uborem usque inniti, ut venatus, architecturæ, horticulturæ, æconomia, villicationis, piscatûs, colludijque amplexum: Per animi denique pathematum; Ut mœroris, iræ, desidiæ, invidiæ, avaritiæ, ambitionis, sollicitudinis, solitudinis, intensiorisque studii frœnum, albo iterum inscribitur sanguis. In medicinâ tandem exclamo, quæ novo anatomes scrutinio prurientibus ad mirabilia discenda ingeniis explanat, quod sanguis ex vulnere, vi interfectorum exire, sanguis præfente occifore è cadavere emanare, sanguis sudoris in modum solo amore & irâ erumpere citra miraculum valeat; sanguis necessario circuletur, sanguis utiliter transfundetur. De cujus transfusionis

sionis

tionis fructu, methodo & phænomenis pergam mox fufius difcutere, fi armiger Dominus Candidatus in ordine ad supremos honores, fidem impofterum orthodoxam, conftanter, fincerè & fine omni mentali reftriktione fervaturum fe prius obligarit.

CITATIO PEDELLI.

Huc huc ad fonitum vocis veftigia torque
 Ad juraturum carpe Pedelle viam.
 Prelege diftincto, quæ funt præftanda labelle
 Hoc doctorendo belle Pedelle meo.

Fit Juramentum.

Ærea conſpirent in ſupplex cornua votum;
 Quod parat ad cœptum prævia ſtrata gradum.

APPLAUSUS TUBICINUM.

Laudabili obligãſti te Sacramento, quo DEO, Eccleſiæ & Univerſitati ſatiſfecifti; jam poſt tantæ pugnæ labores, poſt Aſclepiaci pulveris trieterida ad honorificas Apollinis Lauros aſpirabis; ſed patientiã corpus erudi, donec quæſtione inaugurali me extricavero.

RESOLUTIO QUÆSTIONIS INAUGURALIS.

An à Neotericis inventa Transfuſio Sanguinis ſit utilis?

Arcanorum eorundemque humano generi maximè proficuorum multa in abditiffimã hujus mundi majeſtate latent, quæ nulla unquam argutiſſimã etiam ingenii acie penetrabuntur! Plura tempore rerum edaci in apricum veniens

veniens

venient, quæ post primum mundi ortum, cæco in hodiernum usque diem delite-
 cunt recessu: Sic deficiens numero digitus, infelix hæreditate Phthisis, suspiriosa
 miseris podagra, vorax ulceribus Cancer certæ imposterum medendi methodo
 forsân subjicientur: Quæ auxiliatricem huc usq; ignorârunt manum: Plurima
 sagaci ingeniorum partu jam edita sunt, quorum primis sæculis alta erat sterilitas:
 Ut silentio præteream arcanos juxta ac stupendos Thypographiæ, bombardarum,
 horologiorum, numerosorumque adhuc artificiorum partus; sic sub nostrâ hæc
 currentis sæculi memoriâ ad inæstimabile medicæ artis complementum peperit
 venas lectæas Casparus Asellus, ductum pancreaticum Joannes Georgius Virsun-
 gus, Vasa lymphatica Thomas Bartholinus, ductus salivales superiores Nicolaus
 Steno, inferiores Thomas Wartonus ductum thoracicum Bartholomæus Eusta-
 chius, sanguinis Circulationem Wilhelmus Harveus: Sic demum in lucem pro-
 diit Neotericorum nova & à retrosæculis inaudita sanguinis transfusio; *Quæ est
 massa ejusdem sanguinea, sive ejusdem sive diversa speciei per paratos arte Hamato-
 gogos è sanguifluo vase unius animalis, in sanguifluum vas alterius immediata de-
 rivatio, ad vitam prolongandam, vel morbos amolendos potissimum excogitata,*
 Anno Millesimo Sexagesimo, Quinquagesimo sexto à Christophero Wren ma-
 thematico Academiæ oxoniensis insigni (salvâ laude Anglorum, & Gallorum,
 quorum hi è bruto in hominem; illi è bruto in brutum transfusionis authores di-
 ci volunt) per experientiam in cane quodam grandiore factam, cui infusibilem li-
 quorem intromisit: Quo exemplo curiosæ rei obstupendo, inter cæteros Com-
 motus illustris Boilus inventis adjiciendi studiosissimus, periculum in diversis fecit
 canibus, opium & crocum metallorum infundendo. In Italiâ Fracastus Ana-
 tomix professor Pisanus, divulgatis per annum hujuscemodi observationibus, hoc
 artificium promovit in diverso brutorum genere, liquores acidos, sanguinemque
 coagulantes transfundendo: Communicatis magis & magis, eruditissimorum vi-
 rorum experimentis Oxonii, Londini que factis operationis transfusoriæ imitati-
 one tandem quâdam eò devenit dexteritas, ut humanarum quoque venarum luc-
 efferit exercitium: Siquidem anno subsequente Dominus de Bourdeaux vi-
 num emeticum venis malefici cujusdam brachialibus transfundere sine omni pe-
 riculo tentavit: Thimotheus Clericus inter Anglos laudatissimus in ædibus Il-
 lustrissimi Marchionis Dorcestriæ, plurima eaque optatissima fecit experimenta
 per omnis generis liquorum transfusionem: Cùm jam novitatis amore facilè hu-
 manum incendatur pectus, plus ultra progressum est in nostrâ Germaniâ; quippe
 Joannes Daniel major professor Kiloniensis, Joannes Sigismundus Elsholtius,
 Brandenburgicus archiater, & Doctor Fabritius Gadenentium Physicus, curiosâ
 inventi transfusorii indagine ad plenioram venerunt plerorumque morborum
 medelam: Enim verò antipileptica tribus mulieribus Herculeo morbo oppressis,

B

anti

antiscorbutica, uni per septentrionalem luem contaminato, antifebricitica, febrilium paroxysmorum insultibus divexato, antiapoplectica, mali siderati fulminibus tacto, cathartica, ulcerum spurcitiis sordidato, arthritica, articulorum crucem incusanti bonis avibus infuderunt. Ast? an utilis sit hujusmodi neotericorum transfusio sanguinis, dum imbecilli succinctæ dissertationis molimine in præsentiarum exponere animum induxi meum, spectatissimorum simul ac integerrimorum virorum imploro patientiam: Si fortè hallucinari contigerit, quod humanum est, vel ex eo veniam mihi polliceor, quòd iudicii mei difficultas difficultati operis novi obstet, quò minus omnibus ex affe satisfacturus sim: Iis maximè, quos maledictus cum simulatâ etiam condolentiâ detrahendi quotidie, & trutinandi mos execrandos reddit; in magnis voluisse sat est: Turbidat domus, sollicitat Cathedra, avocat febris, absterrent gravia censorum arbitria; tametsi ad voluntatis centrum fixo colimare obtutu possim, non velim; ne cicada raucescens in Eunomii Cytharedi lyram devolem.

Utilem esse hanc Neotericorum sanguinis transfusionem pars negativæ adhæret, pars affirmativæ sententiæ subscribit. Pro negativâ stant sequentes rationes, 1. morbi exterminandi ortum ducunt, vel à sanguinis effervescencia, vel ab eisdem corruptione; si ab effervescencia: eadem potiùs adaucto exuberanter calore per transfusionem alterius incendetur; ut testantur illi ipsi, qui corpora sua huic experimento subjecerunt, notabilem plerumque incalescentiam ab excepto sanguine advertentes: Si à corruptione: Portio sanguinis transfusi exigua tantum abest, ut corrigatur, quin imò injuriosæ cõmixtionis vitio magis inquinetur: 2. vel adest paupertas sanguinis, vel ejusdem luxuries: Si illa: Aliam substituendo morbus inanitionis non tollitur, sed mutatur saltem. Si hæc: Sicut sanguis missus levamini; ita ex opposito transfusus erit oneri. 3. Sicut unius animalis semen ad generandum aliud diversæ speciei nihil facit; ita nec sanguis unius, femini utique similis, aptus est pro alterius nutritione: Sanguinis videlicet pars cornuû productioni destinata, quid cotribuet ad nutritionem corporis humani? 4. timendum, ne ad emissi sanguinis putrefactionem recepti quoque sympathiâ quadam sequatur corruptio, exinde, loco salutis speratæ, præmatura mors: Quemadmodum in artificiali ad tollendam deformitatem naso contingit, qui post obitum illius, ex cujus carne constat, quamprimùm putredine corrumpitur. 5. Indignâ bestialis sanguinis in humanas venas transfusione hostilitas in barbariem, prudentia in stuporem, humanitas in ferociam, atque adeò rationalis mens à temperamento dependens, in animarum, animorumque confusionem incredibili quadam metamorphosi degenerabit: Unde tam Apollineorum, quàm Aristotelicorum multi transfusionem sanguinis pro aris & focis mordicè oppugnârunt; quorum non secundus Dominus Lamy Gallus, qui in epistola ad Moraldum facultatis Parisi-

rifi-

rifianæ medicum datâ, inutilem, immò animantibus perniciosam damnavit: Eutripion Philosophus & Medicus, qui differtatione peculiari Parisiis impressâ, ut inimitabilem, multò magis inutilem prolixius impugnavit: Andreas Libavius excellens Physicus, qui hanc rem insolitam tanto habuit ludibrio, ut medicorum eandem, vel pro minimo fructu suadentium, mentem potiùs curandam esse censuerit: nec non Georgius Abrahamus Merckling Norimbergensiù Medicus ordinarius, qui in tractatu unculâ de ortu & occasu transfusionis sanguinæ ante annum primitùs impressa, transfusionem à bruto in brutum, à medico foro rejicit, ab homine in hominem, nec approbat nec rejicit: à bruto autem in hominem ad prolongationem vitæ, & morborum curationem, multis tum argumentis, tum similitudinibus refutat: Argumenta hæc sunt. 1. aliquot ab hinc annis Romæ, & Lutetiis Parisiorum publicè interdictam fuisse, 2. Deum ipsum non uno sacrarum litterarum loco mystis suis præconibus belluini sanguinis usum, sub indignationis pœnâ humano generi prohibuisse. 3. Brutalem sanguinem humano sanguini affusum bruti naturam, genium, ac proprietates, ita homini impressurum & affricurum esse; ut hic ferinam inde naturam habitumque fortassis aliquantum sit assumpturus, autoritatibus quibusdam adductus, ut Aristotelis lib. 2. de animalium partibus cap. 3. & 4. item lib. 2. text. 32. Virgilii Æneidos lib. 9. versu 350. Jacobi Martini de cognitione sui disp. 1. probl. 6, Andree Vallesii sacre Philosoph. cap. 5. qui singuli animam inesse, atque ita totius animalis proprietates, omniumque membrorum potentias, atque naturæ caracterismum obtinere testantur. 4. Utilissimam quidem futuram, si æquè exerceri ars posset, ac docetur. 5. Sanguinem extravasatione refrigeratum, cruorem potiori jure dicendum esse, ut cadaver humanum homo est. 6. Omnem subitam mutationem esse periculosam. 7. Sensim aboleri hanc artem. Similitudines sunt hæc, à pyro divulsam ramum, pomaque insertum suam indolem non mutare, inque poma non poma, sed pyra facere: Sic consentaneum videri, sanguinem bruti in hominis venas derivatum, in homine non humanas, sed belluinas, tanquam fructus, editurum esse actiones. Dein paucillas tantummodò prolifici utriusque seminis in fœcundo utero invicem copulati guttulas illius animantis, à quo defluxere, idæam quasi in se continere; hincque totum sibi simile, tam quoad corpus, quam quoad animam totius plantæ complecti, sui que simile fœcundæ terræ commissum progignere, sine destructione aut corruptione plantæ. Tandem canem rabidum mersu suo, per salivæ communicationem eosdem planè homini aspergere affectus. Ultimò contagiosorum morborum eam esse naturam, ut in aliud dispositum corpus facile transeant, eodemque contagio homogeneam inferant affectionem: Ergo simili ratione bruti sanguinem ad plures sæpe uncias, eundemque animæ suæ præsentiam non minus turgentem, hominis venis instillatum vel

scytam quasi sui imaginem, vel caninum furorem, vel virosam energiã, vel belluas actiones in homine relinquere posse.

Pro affirmativa militant exempla, experimenta & authoritates: exempli gratiã, ponatur quispiam complexione Phlegmaticus, cui ob sanguinem ex prædominio frigidum & humidum, mens torpet, animus hebescit, omnes sensus redduntur tardiores; magister artis habeat duos tubulos argenteos inter se congruentes, aperiat arteriam phlegmatici, tubulumque inserat, muniatque, mox & cholericam arteriam findat, alterumque tubulum infigat: applicatis sic mutuo tubulis sanguis cholericus calidus & siccus transmeabit in phlegmaticum frigidum & humidum; exortã inde temperie, mentis torpor, animi hebetudo, sensuumque tarditas in laudabilem transformabuntur tenorem. astet iterum exhumidi radicalis, spirituũque defectu, surdus, cæcus, macilentus, animi pathematibus ferè ex animis, sic per receptum ab arterijs ejusdem vegeti, spirituosì & obesi sanguinem, is auditum, visum, corpulentiam, animamque novã tanquam anastasi resuscitabit. Sic mittantur ex vetulæ venã sufficientes emarcidi sanguinis uncia, in ejusque locum florentis ab animoso juvene, aut intaminato bruto emendicati tantundem substituatur: ex utis turpitudinis senilis exuvijs, vetulæ induto amicabili juventutis palludamento redintegrescet, virginemque ementietur conjugio dignissimam, quinetiam sint duo, quorum alter alterius caput ex odio petit, fociã hac transfusione pacem inibunt fœdere stabilissimam. Unde Joannes Sigismundus Elsholtius inter alias suas conjecturas hypotheseos sympathicæ fundamentis innixas pacisci non expavit, quòd si inter maritum & uxorem dissidentes mutua fieret transfusio sanguinis, harmoniacam utriusque successuram esse conspirationem: ô harmaniam cœlestes Calliopeæ melodias transcendentem! ô artificium sepulturam Mausoli, pyramides Memphis multis Parasangis post se relinquens! cujus vel solius praxi, opes Cræsi, dignitates Petri Apponensis, honores Triviæ sunt lucrabiles, mundum à tot tantisque malis intractabili pertinaciã instar ultricis Thisiphones exardescens vindicando; hoc opus hic labor esset, quomodo admissio tubuli persuaderetur? confirmant idem largissima, tum à bruto in brutum, tum à bruto in hominem, tum ab homine in hominem transfusionis experimenta, prospero genio, à pluribus sparsim Authoribus administrata. Certè Casparus Godroys, testantibus ejus litteris ad Burdelotum, canem cuidam aucupatoricæ senectã languidissimæ transfuso hœdi sanguine non solum vires, sed ipsissimam restituit juventutem: alibi venis canis vetuli sanguinem canis juvenis tantã cum expectatione transfudit. ut post duas horas salire & exultare inceperit, cum senium ei oculorum usum ademisset, & vix antea stare potuisset; immò quod amplius, canis quidam venaticus tredecim annorum ultra tres annos tantã laboravit surditate, ut ad strepitum quemcunque ne ullam sensus notam insinua-

verit;

verit; ita insuper debilis fuit, ut vix reptare potuerit, ubi Udnia in Italia apud Griffonos ceremonijs transfusorij sanguinem annosum cum agnino vegeto commutasset, elapso horulæ spatio Dominos suos in alio conclavi commorantes quaesitum abiit, post biduum verò a dibus exivit, cum alijs canibus per plateas cursum ravit: & quod magis mirandum est, ab eo tempore sensus redeuntis ad vocem appellantium notas iterum revelavit, elapsisque viginti quinque diebus ab omni penè surditate expeditus est, incredibilem insimul alacritatem manifestans. Edmundus Kingius Medicus in Anglia referente Christophoro Sturm Academiae Norimbergensis Mathematico & Physico, duas oves, è quarum altera uncias quatraviginta novem, ex altera verò sanguinis uncias quatraviginta quinque extraxerat, femimortuas, refusa sanguinis vitulini eadem quantitate ita sanavit, ut plus virium habere visæ sint, ac habuere ante profusionem sanguinis proprii. Thimotheus Clericus Regis Anglici Archiater in præsentia Oldenburgi transfusorium hunc succursum impensè colentis, animal largâ sanguinis profusione tantum non exanime factum, convulsionibusque læthalibus planè moribundum, refuso alterius animalis sanguine inter septem horæ minuta pristino vigori funditus restituit. Dionysius professor, & Physicus Parisiensis celebris rei curiositate excitatus, spectabilia plurimorum exemplorum, eorundemque utilissimorum monumenta tradidit: inter cætera apud Guisium ducem transfuso quatuor arietum sanguine deperditam equi cujusdam viginti sex annorum orexim adeò movit, ut certatim postea tubercinatus sit. E cane quodam tantum effudit sanguinis, ut ex residui paucitate se commovere amplius non potuerit: refuso postridie vitulino valorem recuperatarum virium in momento quasi prodidit summum: experientia cordatior nec humano pepercit corpori, miris in eo effectibus opificij magnitudinem propagando. Anno utique millesimo sexagesimo septuagesimo sexto in Juvene quodam sedecim annorum, qui post chronicam febrem, vigesimamque venæ sectionem lethargo correptus erat, transfusionem sanguinis eo eventu tractavit, ut quamprimum octo circiter uncias agnini sanguinis recepisset, à sopore liberari, pristinae mentis solertiae restitui, miserisque somni disturbij extricari, protinus cœperit. Paulò post Parisijs in sellarum portatore pecunijs conducto, tam optatè eandem celebravit, ut eo ipso subtractionis die, post decem circiter uncias sanguinis proprijs subductas, ac totidem ex crurali agni arteriâ refusas, agnum, cuius receperat sanguinem, socialiter obliguriverit, nunquam fuisse sibi melius confirmans, & quidem cum reiterandi operis voto. Eodem adhuc anno vigesimo tertio Novembris ex agro in hominem, cui nomen erat Arthurus Coga, coram Viris præclarissimis in domo Arundelensi, industria peritissimorum Anatomicorum, Doctoris Reichardi Löweri, & modò denominati Kingij utilitatem transfusionis ad oculos demonstravit; decimo nono & vigesimo primo suble-

quentis Decembris utilitatis imaginem expressit, dum oculatis Medicorum Chyrurgorumque testibus adjutu Emeresij, hominem per octo annos periodicè delirum ingemminata sanguinis vitulini transfusione in providam revocavit mentem. Taceo Joannem Colle Medicorum non postremum, qui novi hujusce commenti utilitatem anticipanter ad vivum depinxit, in methodo facilè parandi jucunda, tuta & nova medicamenta Cap. 7. p. m. 170 his verborum coloribus: *Denuò insurget aliquis frustrâ hac esse tentanda, dum per pauciora æquè & bene valeamus consequi optata, veluti si quis sanguis è vena exiliens juvenis, admodum salubris, per fistulam in venam senis permeet, insufflante juvene, & sine attrahente & inspirante; ut sanguis juvenis intus attrahatur à senè, & ne hujus egrediatur: nam hic sanguis potest reparare humidum primigenium & temperamentum &c.* Taceo singularis ingenij ac genij Virum Mauritium Hoffmannum Academiae Aldorfianæ Professore, ex cujus publicis lectionibus Disput. vigesimâ primâ de venæ sectione, ex sciographiâ itidem morborum contagiosorum, monstrari potest, ei transfusionis sanguinæ utilitatem innotuisse dudum, antequam ullus ullius exercitij rumor ad exterorum aures pervenerit: Taceo Ovidium, Ficinum, aliósque ex priscis etiam sæculis accersendos, qui multis Scriptorum suorum præfagijs huic suppeditati sunt lucem.

Verum enim verò quamvis in biuio tramite constitutus, quò me vertam, hæc an illac sit eundem non abs re hæsitentem, fatear que negantium tramitem esse tritiorum; incultiori tamen utilitatem affirmantium me committere ausim, non ut cæteris magis sapere videar, sed ut pulcherrimo medicæ technæ arcano livoris maculis penè succumbenti quadantenus manus porrigam, nullus dubitans, quin impediosis Zoilorum sarcinis tortus ad stipidem sim offensurus. Ad hoc me animant adducta exempla, adhortantur experimenta, incitant ipsæ rationes, quarum ante me hætenus mentio nec ulla ab ullo fuit facta, atque ut easdem pro cultura mei tramitis subjungam: Hyppocrates asserit, quod natura morborum sit medicatrix, ad facultates quæ naturales, quæ vitales, quæ animales in corpore humano exercendas immediatum animæ instrumentum existat, tota ad totius corporis integritatem, conservationem, & valetudinem concurrat. Ipsissimam verò naturam, non modò elementaris partium syntaxis, primarum qualitatum crasis, verùm & imprimis substantia illa ex humido radicali, calido primigeneo, spirituque infinito conflata constituat; quidni & sanguis proportionaliter transfusus ejusmodi substantiâ, crasi & syntaxi etiamnum instructus, ad absolutiorem viventia alteranda incolumitatem deducet? propriâ individualis necessitudinis indole mutationeque methodicâ naturam variando? cum vel in necatis quidem corporibus possit residuum humidi radicalis arte quadam educi, pro saluberrimâ alterius viventis medicinâ? sic pulveres, sic sales, sic tincturæ, sic magisteria, sic elixiria & ejusmodi

modi non pauca composita ex sanguine humano parata prostant apud Authores. Accedit quòd remedia, sive ex mineralibus, sive vegetalibus, sive animalibus deprompta, quò majorem affinitatem possident, cum corporis nostri partibus, quibus addicta sunt, eò validius cognatâ nativæ substantiæ ope easdem roborent. Hinc cephalica capitis, ophthalmica oculorum, otica aurium, odontica dentium, cardiaca cordis, pneumonica thoracis, stomachica stomachi, nephritica renum, hysterica uteri, artritica articulorum, experimento, characterismo & signaturis detecta humidum radicale, spiritusque insitos sine sanitatis speciatim augent, perficiunt, conservant. Quidni sanguinea sanguinis, simillima de vincti affinitate? ipsâ porrò naturæ informatione, quæ tenellum fœtus corpusculum in utero per vasa umbilicalia quâdam sanguinis materni transfusionem nutrire sollicita est, edocemur transfusionem sanguinis non solum esse utilem, sed longè compendiosiorē nutritionis ac tutiorem viam: Siquidem alimentâ in substantiam aliti convertenda, eaque impuris adhuc portionibus inquinata per communicatum humorum secundariorum, roris, glutinis & cambii nomine ab Arabibus insignitorum, fortioris, leviorisque cœcretionis discrimine diffidentium beneficium, tum præ viâ ventriculi chylosi, hepatis hæmatosi, singularumque partium homiosi multas adhuc elaborationes subeant necesse est: Quas sanguis transfusione substitutus, alimentum utique non tam remotè, ut vocat ipse Hyppocrates, aliturum jam dudum subiit. Neque autem affectiones duntaxat alioquin immedicabiles, verum etiam pathemata animi, temperamenta corporis, inclinationes morum, exinde mutari posse credendum: Usque adeo, ut non secus ac reducis veris gratiæ exulantem omnibus campis restituunt ornatum; ita transfusionis amicitia deciduum declinantis ætatis effusorumque morum cultum herbis quasi, carminibusque Medææ resuscitet. Sic timidus in alacres, iratos in mites, imbelles in fortes, prostratos in audaces, vado haud difficili evadere posse quis desperet, e ductus ipso Aristotelis axiomate, nimirum, si senex haberet oculum juvenis, videret ut juvenis? ergo si haberet sanguinem juvenis, esset alacer ut juvenis, fortis ut juvenis, audax ut juvenis, viveret ut juvenis.

Argumenta in contrarium ilagoga tanti ponderis non sunt, ut operationis transfusoriæ utilitatem infringere valeant: Ad primam itaque negativæ sententiæ rationem respondetur excedentem sanguinis calorem mutatitio sanguine non minùs temperari quam jusculis vitulinis calidè adhuc haustis: notatam ab excipientibus incallescensiam ad tactum, saltem fuisse talem: Iterum sanguinem, nisi purioris infusi paucitate, ejusdem tamen copiâ, post largam prius corrupti educationem vel maximè corrigi, nequaquam magis inquinari. Ad 2. cum in hoc casu, sicut in venæ sectione, præmittatur non nulla corrupti sanguinis inanitio, quæ transfuso vegetiore recompensatur, virium potiùs levamen, quam conquestum

earum-

earundem onus expectandum esse, quoniam ipso rationis ductu, morbi quoque in sanguinis intemperie quâdam consistens, suffecto temperatiore sanari solent. Ad 3. non esse unam eandemque feminis & sanguinis rationem, cum alioquin illatione pari negandum foret, lac aut carnem unius animalis in alterius specie diversi nutritionem cedere posse; in bestias mutantur, aut in cornutos evadant ij, quibus vitulinus infunditur sanguis, non esse cur timeant, cum neque ab anologa lactis vaccini ingestione cornuum visibilibus timor unquam urserit, receptus multo magis sanguis in corde & cæteris visceribus variè immutetur præparatione, quâ vestitus belluini genij exiit. Ad quartam: solutionem secundi argumenti sufficere, cum eodem modo in extracti, corruptique sanguinis locam substitutus purior omnem mortiferæ putrefactionis, ejusdemque sympathicè contingens metum excutiat: secus in naso artificiali, ubi per cœlestem mediante universi orbis anima influxum sympathia persistit: quæ in elenigato per medium unitivum sanguine perditur. Ad quintam denique rationem respondetur brutorum sanguinem non minus nutriendis hominibus aptum esse, quam lac eorundem, atque carnem, à substantia sanguinis non adeò multum diversâ. Abrahami Mercklini Antilogiæ memoratæ majus faceffunt negotium: quas tamen primus, salvo meliori judicio, suis instantijs ad incudem revocare audeo; primò nulla adhuc apodosi confirmatam esse interdictionem Romanam, quam præten- dit Author, imò ipsissimis Italorum testimonijs falsificatam esse quasi infrunito- rum figmentum. II. DEUM non belluini sanguinis transfusionem, de qua ex- ercendâ eo tempore altum erat silentium: sed ejusdem per os exhibitionem, ut impiam & inhumanam prohibuisse, quam Plinius quoque detestatur. Lib 28, cap. I. III. Falsò supponi animam formaliter sanguini inesse, & ab emittentis venis, in recipientis venas transfundi, dum ait Mercklinus. *Est igitur ani- ma in sanguine modo quodam diviniore. Et alibi: de sanguinis propriè dicti formali essentiâ esse, ut caleat & animatus sit.* Alio loco: *Quid ni ergo bruti san- guis ad plures sepe uncias, isque anima sua præsentia non minus turgens hominis venam instillatus &c.* Ecquis integri cerebri approbabit sanguinem animatum esse & vivere: alimentum medicamentolum cum sit, circumscribatur ad modum conti- nentis? non augeatur per intus susceptionem? nec sit toti continuus? Authores pro verificandâ sententiâ citati, sanguinem vocârunt animam, non quatenus formali præsentia inest sanguini, sed quatenus à sanguine vitali materialiter conservatur. Quod fervet per iram, fugit per timorem, pigrescit per mœstitiâ, effunditur per gaudium: in faciem occurrit per pudorem, non animæ formaliter præsentis, ve- rùm sanguinis humido radicali, spiritûque vivifico ebrij, & conservativè solum- modò ad vitam concurrentis opus est. IV. Exerceri artem posse, æquè ac do- ceri: si accedat manûs imperterritæ dexteritas, & cautelæ in conclusionem infinu-
tæ.

ta. V. Sanguinem cum insinuatil cautelis nullatenus refrigerari, nec extravasari in modum sanguinis in patinam post venæ sectionem effusi: sed continuitatis privilegio potius intravasari, æris interni injuriis per brevem tubulum in hominis venam immediatè derivatus nondum exponi; hinc proprio calore æstare, calido innato spirituque plenum reservari. VI. Omnem subitam mutationem esse periculofam, si fiat via ordinariâ & ad deterius. Nunquid illud axiomatis obtrudendum foret ad extremos morbos: Extrema exquisitè remedia esse optima? VII. Hanc artem aboleri, non inutilitatis, sed difficultatis pondere; quod si facilis puslanimitas non effugeret, surditati, cæcitati, senio, dissidio, delirio, multisque aliis desperatis morbis profectò nuncius mitteretur. Similitudines oppositæ vel maximè claudicant; nam non datur similitudo à semine ad sanguinem, quod in utero ubi formam foeturae induit beneficio vasorum umbilicalium nutritur per intus susceptionem, animatum est & proximè potens ad producendum corpus organizatum: Quæ omnia in sanguine non reperiuntur; nec valet similitudo ab insertionem pyri in pomum, ob eandem rationem: Anima enim vegetativa in divulso ramo organis corporeis adhuc gaudenti viget, ramus nutritur per intus susceptionem, proximamque potentiam ad pyra faciendam habet: Nec à plantarum semine, quoad formam atque animam, velut ipse author exprimit, totius plantæ completitur; non autem sanguis: Multò minùs à cane rabido aut contagioso morbo facta similitudo locum habet, quibus peculiaris inest malignitas corpori humano inimica, quæ sanguini non nisi manifestè agenti inest nequaquam.

Quæ cum ita sint, undè, amabo, tam barbara animorum animarumque metamorphosis? undè tam indigna bestialis sanguinis in humanum transfusio æstimaretur? ubi Romanorum interdictio, DEI prohibitio, authoritatum citatio, argumentorū contrarietas, similitudinum oppositio? ubi ubi tam insipida quorundam Nasutulorum subsannatio fundamentum sibi vendicarent; quam obrem si hocce transfusionis exercitium pluribus vicibus instituatur, emittentis dispositi viscera robusta sint, utriusque vena sine dolorificâ nimis excoriatione expeditè inscindatur, per intermedios operationis canales, sive argenteos, sive æreos, sive pennarum caules opportunè unitos, præparandis animalium venis ac arteriis sub languiflavo vase contentis, ea accesserit habilitas, ut tensæ non sint, non diu antea langueant, digito subinde demulceantur, corpore delitescentes præmantur, coagulatio sanguinis infundendi approximatione carbonum ardentium, ac insperione salis volatilis cornu cervini, vel florum salis armoniaci impediatur, aliarque ejusdem cautelæ, inter facilitanda novæ operationis exercitia observentur; concludo à Neotericis inventam sanguinis transfusionem à bruto in brutum esse quidem utilem, sed ad medicum circa hominis sanitatem determinatè versantem non pertinere; à bruto in hominem esse utiliore, ab homine in hominem ad affectiones affectusque, ceteroquin incurabiles esse utilissimam, Dixi.

C

Ars

*Ars transfundendi resonet per electra, cruorem
Quam neglexerunt, pristina saecula novam.*

PROMOTIO. TUBICINES
MUSICA. POESIS.

PETITIO LICENTIAE.

AD te revertor DOMINE CANDIDATE, qui sanguifluus sanguineam exorando aciem, succum, & sanguinem amisi. Inde optimam partem elegi tibi, stipatam lauro coronam, quæ coronacense expectat caput; ut labore empta nobilitas, nobilitati congratuletur patruæ. Ad sis Sceptriger honorum gestorumque illi strium minister obsequiosissime, ad janitorem aditus adhuc clausi, hunc meum candidatum de Cathedra inferiore descendentem, clavemque efflagitaturum candite ducas, cavendo ne versipellis seducas; ad flectendum flectere jubeas. *Reverendissime Perillustri, & perquam gratiose Domine, Domine FRANCISCE CONRADE à STADION Ecclesiarum Imperialis Bambergensis, & Cathedralis Herbipolensis, nec non Equestris Comburgensis, Collegiata S. Gangolphi juxta Bambergam respectivè Præposite, Senior, Jubilæ &c. Almae Universitatis Julio-Ducalis Herbipolensis Cancellarie perpetue, Summis semper officijs summè colende.* Ex propinquo aspice suppliciter genibus tuis advolutum JOANNEM VITUM HELLMUTH Coronacensem Nobilem Patriâ, nobilem animo, nobilem eruditione, mox nobilitandum Doctorali clypeo, solenni prius Disputatione præviisque examinibus, Herbipolitana Franco-niæ severitate gnaviter tractatum, comprobatum, & legitimè admissum: aspice inquam, & consuetæ in hac Universitate licentiæ clavem ut impetret, à te impetrari sinas.

*Huc tuba da sonitum, grates persolve decentes,
Illicito licitum jam licuisse gradum.*

COLLATIO LICENTIAE.

PRO collata gratiosè licentia grates referimus immortales, & omni servitorum genere nos astrictos amplius astringimus.

CATHE-

CATHEDRA SUPERIOR.

Humiliasti te DOMINE LICENTIATE descensu impetrandæ clavis, exaltaberis relicta Baccalaureatus Cathedra ad superiorem pleno jure referendam, non ceratis Icaris pennis, non Persei alis, non cereati Triptolemi curru, non aligero Bellerophontis equo, non Colchicis Medææ draconibus per inania ætheris spatia: sed propitia Minerva, pedestri gradu, ad plenum honoris atrium te elevans. Ast in austero loco es constitutus.

Non fert delicias, somnos, nec marcida luctu

Otia, nec caput hic fert feriale locus.

Insomnem perturbant litterarum volumina, voluminum libri, sine quibus noctu diuque versandis es Doctor non Doctor, ut Rex non Rex sine sceptro, miles non miles sine gladio, pictor non pictor sine penicillo.

LIBER CLAUSUS.

Hinc liber iste clausus in manus tuas venire desiderat, qui Catholicis Galenicæ scientiæ fundamentis affluens distinctè edocet, temperamentum sanguineum Melancholico, habitum corporis carnosum gracili, ætatem juvenilem senili, sexum virilem muliebri, sanguinis missione minus offendi; largiorem ver autumnus, autumnum hyeme, hyemem æstate, assuetum non assueto perferre sanguinis missionem. Unde falsam esse vulgi opinionem, quod prima sanguinis missio liberet à mortis periculo. *Consueti namque longo tempore insuetis minus molesta sunt, ab assuetisq, non fit passio.*

Qui, quæ, quod, morbus, methodus, quadretq, levamen

Hæc tibi sunt clauso cuncta sciendo libro.

LIBER APPERTUS.

Apertum porrigo librum ut lectionum frequentia perspectè inquiras. *Cur* an refrigerationis, evacuationis, refulsionis, vel derivationis gratia sanguis sit mittendus. *Ubi* an in mediana, basilica, salvatella, vel saphena, in dextro, vel sinistro latere. *Cui* an sanguineo, melancholico, cholericis, vel phlegmatico. *Quoties* an bis, ter, vel pluribus vicibus. *Qualis* an quantitate, qualitate, vel motu peccans. *Quæis* an scapellis, cucurbitulis, vel sanguisugis. *Quomodo* an scissione transversa, an recta, foramine magno, vel parvo. *Quando*, an verè, autumno, hyeme, noctu vel de die. *Quantum* non tam parca profectò manu ad capacitatem uniuscæ testæ, ne sanguis commotus, &

non

B 2

non sufficienter eductus atrocius sæviat; sed quousque ex viginti libris sanguinis humani, indicationes & vires dant veniam; suafu plerorúmque A uthorum, qui ad libras integras; imitatione Veterú, qui ad animi usq; deliquium eduxerunt sanguinẽ; exemplo membri amputati, ex quo aliquæ aliquando sanguinis mensuræ citra notabilis noxæ sequelam erumpunt. Sic eludes tam ironicè ascriptum Neopracticorú cæmeterium, quod egomet usque ad finem vitæ meæ amore habendi distuli.

*Cur, ubi, cui, quoties, qualis, quæis, quomodo, quando,
Mittendus sanguis, fanda petente libro.*

E P O M I S.

HEm pallium non Alcisthenis chlamydem versicolore bysso prætextum, non rorido candore lucidum, non cæruleos columbarum flosculos æmulans, non multiplici ubique arte decipulum offero: sed pallium, quod amethystina violæ purpura mæret sibi, ut gaudeat tibi, sola ferrugine contentum est sua, ut in altiore te verticem tollat purpurâ suâ: cape & disce simul utroque gestare humero medicè, modicè; *animal implume bipes, ita colens DEVM ut Diabolum non offendat religiosè vitando.*

Non humeros onerant, quæ culta coloribus ornant.

Pallia: tam digno reddita digna viro.

B I R E T U M.

Hunc capiti impone pileum, non divitibus Persarum Gazis opulentum ad ostentandam Regiæ potentia majestatem: at virtutis gloria lunam, solemque vincente tinctum ad ostendendam superiore quadratura constantiam, inferiore rotunditate perpetuitatem, violaceo aspectu flagrantiam, qui capiti tot, tantisq; artium voluminibus litterato ad amussim quadrat: attende ne sis in verbis rotundus, in otio quadratus, in crimine flagrans.

Quadratum quod non quadraverat ante quadrantem?

Quàm bene quadrato, conditione, quadrat.

A N N U L U S.

Irradiet tuos digitos iste, quem porrigo annulus, à vulgi vappa te reddens secretum, & tanquam noviter Phœbo desponsans: proinde non longè petenda sunt ornamenta, quasi necessum foret, Persica, Magelanicaque piscari maria, aut decerpere rorulentas Conchiarum verrucas, aut draconum insidiari frontibus, aut è piscium nescio quorum capitibus luminaposcere: intus latent gemmæ prædivite annuli istius reconditorio sepultæ; inæstimabilis utique taciturnitas, liber-

tas,

tas, scientia, & pax, ut secreta taceas, libertatem observes, scientiam transplantes, pacem in eas: Ohe surdo canere videor, conjugiali ut recordor præoccupasti anulo, quo libertatem perdidisti, eruditionem retardasti, secreta aperuisti, & summo pacem periculo subiecisti.

*Et desponsati gemma jam brachia cingunt,
Et renitet per me Sardonicata manus!*

OSCULUM.

Intueor te tot vigilatis noctibus, tantorum laborum exhausta illiade supremis medicinae ornamentis habilem; quis ergo amplissimis honoribus Persarum ritu osculandum negabit! Ecceur Hypocratico consanguinitatis vinculo mihi arctissime junctum non dimitterem osculo, quo non Lamiarum brachijs, non Judæ labris: sed Christi basijs pacificè oblato, in fame tolle bellum, nostra corda adeò discordantia toties sinistro Marte sollicitans.

*Oscula pacificis: sed basia dantur amicis,
Excipit amplexus conjugialis amor.*

BENEDICTIO.

Jam optato tuus floret habitus amictu, non sine pulchritudine pulcher es! totus alius quantum distas ab illo, ut cælum sidera, aulam proceres, hypocaustum mensa, cameram lectus, cellam vinum, granarium frumentum, culinam stannum, marsupium aurum, cystam gemmæ, musæum libri, stabulum pecudes, officinam instrumenta, templum imagines, chorum musica, scholam Disputatio adornant; sic tu hoc spectatissimi confessus atrium adornas! quid restat nisi Benedictio, nisi character honoris Doctoralis imprimendus.

FORMULA.

Quod igitur æterna æterni Numinis Majestas, Cœlitum Regina, & tota cœlestis curia bene vertant, Religioni, patriæ, Facultati Medica feliciter evenire velint, jubeant. Ego FRANCISCUS KLEINIUS Philosophiæ, & Medicinæ Doctor, nec non in Alma hacce Universitate Professor ordinarius, *Authoritate DEI Omnipotentis, ac sacra Sedis Apostolica Cesareæq; Majestatis mihi per Facultatem Medicam concessa, te hic presentem JOANNEM VITUM HELLMUTH Coronacensem Philosophiæ Magistrum, ac Medicinæ Baccalaureum legitime examinatum, Disputatione publicâ comprobatum, ad gradum Medicinæ Doctoralem admissum, mihiq; ut eundem tibi solenniter impertiar à Medica Facultate commendatum Medicinæ Doctorem dico, creo, facio, factumque assistente hæc præclarissimorum*

rissimorum virorum corona palam pronuntio, hic & ubique locorum censendum,
& venerandum, dans tibi potestatem superiorem Cathedram ex officio ascendendi,
legendi, docendi, explicandi, disputandi, curandi, aliisque actibus huius gradui anne-
xos exercendi, privilegia eisdem huius facultati conjuncta impertiens, idque in no-
mine Sacratissima Triados Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

*Pandite nunc Musæ presentia Numina Vatum
Dulcisona ex alto plectrâ movete Choro.*

MUSICA. POESIS.
GRATULATIO.

Nobilis & doctissimus Dominus Doctor, quo honoris titulo primus te salu-
to, tibi gratulor, mihi gaudeo: Nunquid omnicanorus Alædorum chorus
inescat animum? mellifluus saphicæ lyræ cantus demulcet aures? Delia lauri
Delphicæ folia solantur comas? lauto gratulabundorum spectaculo pascuntur o-
culi? O artis amaram radicem! ô fructum periculosæ plenum alex! quotus
quisque pro Deum Æsculapii filius est, qui notabilem attingit ætatem, eandemque
non nisi enervem! vitam propriam tot læthiferis accessibus ponendo pro aliena:
nihilominus sarcasmicæ in eundem undique vigilant animadversiones! praxin
foelicem, generis masculini dens, in foelicem, generis fæminini lingua, nullam, gu-
neris neutri tergus comitatur, salus ægri soli fortunæ, mors soli medico imputatur;
coorta Pæantis tempestate præcepit fit accursus, Palantio incolumita-
tis fato tractatur velut situlæ incendiariæ, quæ tempore incendii ambabus attripi-
untur manibus, post incendium sternuntur humi, ante incendium sub lacunari cu-
riæ dependent triobulares, & planè defertæ. Triplici Angeli, hominis, & dæmo-
nis facie effiguratus nescitur ad quod tandem genus monstri pertineat: Ast! no-
li cadere animo, promptius est cavillari quam æmulari, non rete accipitri tendi-
tur nec milvio, ars non nisi ignorantem habet osorem; junge casibus fælicita-
tem, consiliis prudentiam, disciplinæ peritiam, labori solertiam, periculo audacia-
am, simultati similitatem, invidiæ virtutem, tegnæ technam, persecutioni patien-
tiam.

*Sunt avibus sua rostra, bobus sua cornua, cæpta
Cur tibi deficerent, organa victoria.*

Instructum armis laboris, instruam organis honoris: Sint tibi latæ scapu-
læ, quibus perferas, capaces aures, quibus prætereas, tarda lingua, qua superse-
deas, luscii oculi, quibus conniveas, unæatus nasus, quo eludas, doctorale cerebrum, quo
confundas; donec conducibili pollicia loculos morbo inanitionis ægros repleti-
one

one curaveris, posthabendo ecclipticas bornologorum antiphrases, quorum mos est carpere, quod non capiunt, capere, quod non possunt, non posse, nisi calumniari, alienaque contemnere, ut nil scientes, aliquid scire videantur: In propria lippis, in aliena imbecillitate taxanda centoculi, picæ loquaces, ranæ Ægyptiacæ: De quorum honesta scilicet tribu utinam non essemus nos inter nos! qui despiciendo Basilisci oculos, fundimus Crocodili lacrymas, inde Delphi subsecamur pinnis, & Ichneumones cadimus morsu. Agedum NEO-DOCTOR osculo pacificate doctrinæ tuæ divitias in conspectu prome; favet Apollo, aridet fortuna, non abnuat Minerva, dic succinctè quid sentias, an à Neotericis inventa sanguinis circulatio sit necessariò admittenda.

*Scire tuum nihilest, nisi te scire, hoc sciat alter,
Promissis dives quilibet esse potest.*

SENTENTIA DOCTORALIS NEO-DOCTORIS.

*An à Neotericis inventa sanguinis circulatio necessariò sit
admittenda?*

NOVUM novæ sententiæ imponis onus EXCELLENTISSIME DOMINE PROMOTOR, quo onustus quid aliud sentiam de sanguinis circulatione, quàm quod sit divina quædam in humanis corporibus membrorum dignitas, eorundemque aut facilis contractio, aut acuta porrectio, aut hilarescens color, aut motûs dexteritas? ut si sanguinem vigere in pectore, spirare in corde, salire in venis, promicare in oculis, prostare in fronte, versari in lingua, consistere in pedibus, bellare in manibus, per omnem membrorum regionem vitam spiritumque diffundere, admiramur, admiremur pariter nullum in arte medica ordinem, nullam medicorum fortunam, studia nulla, quibus non suas leges ac jura sanciat una hæc sanguinis circulatio. Attamen senescentis illa ætatis est indoles, suâ semper censurâ castigare juniores, quos ætatis privilegio antecedunt, authoritatis arrogantiam nituntur opprimere, tum ab annorum numero sibi adblandiuntur, contemnunt quidquid sæculum non excessit. Magisterium juventutis tunc superbè invadunt, cum penè in secundam pueritiam dilabuntur; quia languent ipsi, nihil aridet, quod emicat, quod vibrat: Quia in cadavera declinant ipsi, etiam in aliis oderunt vitam. Quod deficientis ætatis est vitium, in adolescentis flore contentiosè requirunt, extingui vigorem, jacere robur, ingenium opprimi, & quidquid elegans est & floridum, aboleri, in vestitu, in epulis, in moribus, in scientia. Equidem revereor

callo

canos, non detrecto doceri per multa: admitto moderationem vestitus, obsequor epularum legibus, ad Magisterium morum me non ægrè compono. At doctrinam de sanguinis circulatione enervari, Neotericorum de hoc dicendi modum per insigne ludibrium traduci omninò non patiar. Non juro Galeno, non adoro Hippocratem; est sua Hippocrati per tot ætates commendatio, est sua etiam Galeno. Pro suæ ætatis ratione, pro materia, pro foro, pro praxi dissimilem quisque vel similem meretur commendationem. Sacramentum dico Harvæo, assentior Higmoro, teneo cum Conringio, quorum doctrina de sanguinis circulatione etsi non antiqua, tamen vera: Vera ob gravissimum rationum pondus, quod ex veritatis tripode Harveum deprompsisse, quis inficiabitur? pro qua demonstranda suppono, quòd sanguis uberius ex vena cava transfunditur in cor & arterias pulsu cordis, quàm potest subministrari ex acceptis alimentis. Nam in singulis cordis pulsationibus, attrahitur in cor, & foras expellitur à corde aliqua quantitas sensibilis sanguinis, quæ quæ qualis sit ex eo colligitur, quia unicuique datur observare, quod observârunt reliqui hujus doctrinæ sectatores, reperiri, inquam, in corde hominis strangulati uncias duas sanguinis. Et dato, quod in viventis corde, minor in unaquaque pulsatione recipiatur quantitas, semper tamen aliqua portio recipitur, quam licet minimam judicemus, cum sensibilis sit, saltem debet esse una dragma quantitas, quæ recipitur & propellitur; vel demus minimum, quod perceptibile est, & sit dimidia dragma; Hoc dato, pulsationes, quæ fiunt in corde, plures aut pauciores sunt, juxta ætatem, temperiem, diversumque pulsus usum, adauctum, vel diminutum. Plempius in se fatetur annumerasse in uno horæ quadrante, à quo parum discedit Harveus, ictus mille trecentos & quadraginta. Demus, quod saltem sint quatuor millia in unaquaque hora; minorem enim numerum nemo experietur in se, aut in alio: Cum ergo in qualibet pulsatione recipiatur in corde sanguinis saltem dimidius scrupulus, intra horam recipientur plus quam sex libræ sanguinis: In sex horis plus sanguinis, quam potest in toto corpore reperiri; per decem octo subsequentes, si non detur sanguinis circulatio, non manet ex qua parte sanguis trahendus, ut recipiatur in corde, præcipuè in abstemio, in eo qui per plures dies non sumit alimentum; in quorum quolibet, vivere sine cordis motu est impossibile, & quod in unoquoque modo dicto sanguinem attrahat necessarium. Ex quo supposito, hanc infero probationis resolutionem: Omne cor vivens debet habere necessariam causam, ob quam illi tribuatur aliqua portio sanguinis attrahenda in unaquaque systole; sed sola sanguinis circulatio est necessaria causa ob quam potest sufficiens copia sanguinis præstari pro unaquaque systole: Ergo circulatio sanguinis necessariò est admittenda. Major & minor evidenter convincuntur authopsiâ, & sensibus illas demonstrantibus: Consequentia est legitima: Ex altera verò probatione suppono secundò, quod

quod authopsia convincit; quòd si ligetur vena in inguine canis, & scindatur in parte superiori, non exit sanguis. Si secetur infra ligaturæ partem, totius corporis sanguis per illam potest evacuari. Similiter in nobis apparet, quòd factâ ligaturâ in brachio, si supra ligaturam scindatur vena, sanguis non exeat, nisi ab alia vicina vena aut arteria simul sanguis illi communicetur: Infra ligaturam etiam in cruribus exit sanguis, sectâ venâ, non autem supra illam. Idem contingit in versus cor à capite descendentibus, quòd factâ ligaturâ, in parte superiori exeat sanguis, non in inferiori: Ex quo iterum resolutionis probatio enascitur talis: Si non daretur sanguinis circulatio, fieret maximè quia omnis sanguis à jecore per venas sursum & deorsum, & versus omnem differentiam corporis communicaretur; sed ex dictis manifestè constat, quòd potiùs sanguis non moveatur à jecore versus reliquas partes, sed ab omnibus partibus versus ipsum jecur & venam eavam ascendentem ad cor. Ergo necessariò sanguinis circulatio est admittenda; minorem, in qua stat difficultas, convici authopsiâ, modo, quo dixi. Et si de hoc non satis, adhuc plura ex parte finis in necessitatem circulationis sanguinis effundam. Et quidem necessaria est: Tum ut ex motu humorum, sanguinis coagulatio impediatur, (si enim tepidus privetur motu, grumescit, quod mulieres cognoscunt, & suillum sanguinem movent, donec frige fiat, ne grumescat; & intra corpus sanguis extravasatus, quia motu privatur, grumescit, dum in apoplecticis & hystericis detinetur, & dum in plethoricis impeditur motus & fiunt venarum interceptiones) Tum est necessaria sanguinis circulatio, ne sanguis quietus statim putrescat, ut contingit in eo, qui efficit tumores. Tum conducit sanguinis circulatio, ut ad extra apposita medicamenta possint humoribus communicari: Ideò enim solutiva ad extra applicata purgant per ventrem, & venena interficiunt, quia ad extra apposita communicantur cordi. Tum conducit circulatio, ut si humores in partibus externis refrigerentur, iterum redeunt ad cor, in nativam temperiem reducantur. Tum denique conducit, ut aptius possit sanguis omnibus partibus distribui per arterias: Ergo ob hos fines necessariò est admittenda sanguinis circulatio. At quamvis uberrimas undique probationum resolutiones vobis ostenderim, lubet tamen, ne adversarii imposte quicquam de Harveo Principe conqueri valeant, aliquo saltem modo Achillem eorum futilem fucatumque in lucem edere, aut potiùs ineptas rationes omninò enervare. Dicant ergo: Si sanguinis circulatio daretur, etiam fieret in fœtu utero adhuc concluso, & qui in illo non fit, ergo nec in lucem edito. Ad hoc R. disting. min. in fœtu utero adhuc concluso non fit viis iisdem conced. divers. nego min. diversitas autem viarum, non obstat essentiæ circulationis. Dicant ergo stante sanguinis circulatione, stare non potest spirituum vitalium in corde generatio, eorumque arteriarum motu in partes distributio, ergo non est admittenda. R. similiter disting. stans sola concedo, compati-

D

bilis

bilis nego. Non enim dictæ functiones, sed plurimæ adhuc antiquorum doctrinæ compatibles sunt cum sanguinis circulatione. Dicant: Si daretur circulatio sanguinis per venas & arterias, moverentur venæ sicut arteriæ ob eandem functionem: & disting. sequelam. Si venæ insuper vitali facultate indigerent pro motu sicut arteria conced. sine indigentia hujus muneris nego. Vena enim ob sanguinem solummodò deferendum, arteriæ verò ad impertiendos simul spiritus conformatæ sunt, commotionem necessitantes.

Dicant. si sanguis moveretur per cor, malignus in febre maligna, pestilens in pestilenti, etiam per id moveretur, spiritibusque coinquinatis subitaneus sequeretur interitus, quod est contra experientiam, & disting. sequelam. Sequeretur interitus nisi malignus obtundi queat cum mixtura sanguinis laudabilis concedo, si obtundatur nego. Dicant & quidem ultimò: Coctio secundum Gal. petit quietem, at sanguinis est sua coctio, ergo petit quietem, consequenter continuus circulationis motus non est admittendus. & disting. maj. petit quietem ratione loci in quo fit neg. ratione conturbationis coctioi noxiæ conced. hisque solutis Harveum teneo. Hinc concludo circulationem sanguinis à Neotericis inventam esse necessariò admittendam eandemque esse centrum ad quod rationum pondere inclinor, Polum, ad quem meæ vertantur cogitationes, Scopum, ad quem ferantur sollicitudines, Illicium, quo arripiatur pectori meo cor, Viscum, cui implicetur appetitus, Magnetem, ad quem respiciat animus, Metam, ad quam decurrat affectus, Terminum, in quo desideria mea conquiescant. *Dixi.*

GRATIARUM ACTIO.

Multiformes eruditionis tuæ coràm prompsisti divitias. Ast? quæ fluxâ jam horâ gratitudinis divitiæ pro liberali plenissimi confessus audientia restant? Concede dulcisonam, ô Isocrates Syrenem, fulminantem Pericles Suedam, auream Gorgias linguam, funde gemmas Hydaspes, solve aurum Ganges, ne vacuos dimittatis eos, quos verbo & opere compensare oportet: Non exaudimur! ergo excusamur; qui nequit offerre thura, lac fert: nos transfusione sanguinis, cujus hæctenus iudicio apogriphici styli avaris nimis venæ sectionibus congressi divitias, gratum animum exhibebimus.

DEO.

Tibi imprimis Omnipotenti cœlestium gratiarum trigæ Triuni DEO, quem præsen-

presentem quælibet herba monstrat, potentem submissa potentium diademata agnoscunt, Largitorem bona proclamant omnia. Tibi magnæ Creatoris Matri, cæterisque studiorum nostrorum Præsidibus, gratias agimus immortales devotissimè offerendo, non sanguinolentum fastum, quem Judaica. Æthnicaque habent sacra; sed sanguifluum martyrium, quo DEI Filius Jesus Christus pro redemptione nostra fuit cruciatus, non finite quæsumus illud pro ablutione peccatorum nostrorum, quibus toties divinam animam tam cæcè inquinamus, non finite esse perditum, qui promptiores estis in erigendo: quam nos decliviores in cadendo.

Gloria in excelsis Domino, qui cuncta creavit.

Laus Christo cujus sanguine fusa salus.

PRINCIPI.

Reverendissime Celsissime PRINCEPS ac Domine Domine PETRE PHILIPPE S. R. Imp. Princeps Episcopo Bambergensis, & Herbipolensis Francia Or. Dux Domine noster Clementissime decantatissima regiminis prudentia, amor scientiarum, sagacitas consiliorum, felicitas ingenii, serenitas frontis, purpura genarum, talentorum omnium integritas, elucescens totius corporis majestas Celsitudinem tuam indubitata complexionis exactè sanguineæ signatura venustant: cui ex humidi radicalis abundantia constantior vitæ salubrioris longæ vitas adscribitur, ita ut transfusio sanguinis aliis utilis, tibi sit inutilis: attamen ex subtilissima sanguinis tenuioris substantia spirituum scaturiunt tres fontes, unus à corde, à cerebro alter, tertius à jecore, à cordis fonte uberes spiritus vitalis fluunt rivuli, per arteriososque canales toti corpori ad obeundas vitæ conservandæ functiones distribuuntur: hosce rivulos pro submississima gratiarum actione Celsitudinis tuæ trino cordi semel, bis, terve traducimus, ut corporis tui functiones per triplicatam quasi vitam obeantur, centenisque annis, quos æquilibris complexio declinatis medentium mendis, tibi promittit, ducenteni adhuc pro DEO, pro patria, pro te ipso adjiciantur.

Optatos Princeps rege PETRE PHILIPPE per annos

Cor triplex, pro te, pro grege, proq; DEO.

RECTORI MAGNIFICO.

ACerebri fonte profluit rivulus spiritus animalis, & per nerveos meatus, in penetissimos corporis humani fertur recessus: hinc homo sensuum alacritatem, motus promptitudinem, validumque imaginationis, ratiocinationis, & memoriæ exercitium nanciscitur *Adm. Reverende Pranob. & grat. D. D.*

D 2

AN.

ANTONI de **WILDBERG**, *Eccl. Cath. Herb. & Equest. ad S. Ferrucium in Bleidenstatt Can. Cap respectivè Scholastice & Officialis ad S. Burck. Herb. Praposite, Universitatis nostræ Rector Magnifice,* qui temperaturæ tam salubris physiognomia declinaris, ut tribui Hyppocratico. Parum contribuens non alieno; sed alieni tuo indigeant sanguine; tibi igitur in gratitudinis tesseram hunc spiritum intronizamus, ut præter cæteras naturæ dotes, alacriter sentias, promptè movearis, principes rationis, & memoriæ functiones in Nestoreos exerceas annos.

*Rectori stabilis connata talenta vigoris
Magnifico, magnæ magnificate tabæ.*

CANCELLARIO.

AJecoris fonte originem ducit spiritus naturalis, ex spirituosissima sanguinis portione genitus, qui per venosos ductus in omnes corporis partes dispergitur, ibi alimentum partium spirituolarum, materiamque spirituum vitalium subministrat. Unde dependet illa animæ vis, quæ corpus nutritur, vegetatur, & augetur. *Reverendissime Perillustri & perquam gratiose D. D. FRANCISCE CONRADE à STADION. Eccl. Imp. Bamb. & Cathed. Herb. nec non Equest. Comb. & Collegiata ad S. Gangolphum juxta Bambergam respectivè Praposite, Senior & Jubilæe, Universitatis nostræ Cancellarie perpetue,* cui complexionis quoque character est impressus tam laudabilis, ut optima medicina tibi hæctenus fuerit, medicinam non usum esse, hunc spiritum frustra neæ transfusionis loco multis inspiramus reductibus, ut per continuam spirituum deperditorum restaurationem nutriaris, vegeteris, & augearis, salvus inde & incolumis extremam attingas senectutem,

*Et vitam, & vires, vos cancellario in ævum
Ex cancellato conciliate choro.*

PRÆLATIS ET CAPITULARIBUS.

Sanguinea humani corporis massa quadruplex, sanguinem sincerum, melancholicum, cholericum, & phlegmaticum in se continet: sincerus ex prædominio calidus, & siccus homines reddit diætâ temperantes, imaginatione fœlices, animo hylares, discursu faciles, moribus suaves, ætate longævos *Reverendissime in Pontificalibus, & Spiritualibus Celsiss. Princ. nostri Vicarie generalis, & Suffraganeæ. Reverendiss. Perillustres, Pranob. Religiosissimi, Magnific*

fici D.D. Imp. Bambergensis, Cathedr. Herbip. variarumque Ecclesiarum,
& Cœnobiorum Præpositi, Decani, Abbates, Prælati, Canonici Capitulares:
Vobis hunc instillamus sanguinem; ut eâ, quâ dudum incepistis non satis laudan-
da citrà excessum temperantia, citra miseriam fœlicitate, citra passionem hilarita-
te, citra difficultatem discursu, citra barbariem urbanitate in ætatem triumphis
longævam.

*Vivite fœlices quibus est fortuna peracta,
Pergite sincero sanguine fata sequi.*

THEOLOGIS.

Sanguis melancholicus ex prædominio partis frigidioris & siccioris sic dictus
homines disponit studijs sollicitos, animo intentos, vitâ solidarios, memoriâ
firmos, rerum vigiles, moribus simplices, cælibatu zelosos, ita, ut vix ullum non
Sanctorum melancholicum fuisse, planè nobis persuasum habeamus, nullumque
hominum vivere diutius ac melancholicum, cui abstractè vigilantibus, omnemque
diei horam numeranti vitæ tempus protelatur, non fallitur. *Adm. Reverendi
Religiosi venerabiles eximiiq. SS. Theologia, quæ Professores, quæ Celsiss. Princip.
nostri Consiliarij in Spiritualibus* Vobis hanc sanguinis partem participamus, ut
memotatis adjuti virtutibus in terris longævi, in cœlis sancti gloriari possitis.

*Tristitia mordaci quæis tempora felle rigantur,
His iter ad Superum mœnia dule patet.*

JURISTIS.

Sanguis cholericus ex prædominio calidus & siccus, suis quoque virtutibus
homines induit; eos enim efficit rerum vigiles, somno parcos, auditu prom-
ptos, ingenio acres, animo intentos, actionibus expeditos, sensu vegetos. *Nobi-
les Clarissimi & Consultissimi Viri, ac D.D. J. U. Doctores quæ Professores, quæ
Celsiss. Princ. nostri Consiliarij* hunc vobis sinjugamus sanguinem; ut vigilanter
studeatis, promptè audiatis, ingeniosè judicetis, animosè expediatis, & sine morâ
jus suum cuique tribuatis; rixarum denique tumultuumque insomnia, quæ hic san-
guis inducere solet, vegetè eludatis.

*Ius aqua, jus rectum, jus dicitur esse potestas,
Est aqua pro potu, rectum grege, Rege potestas.*

MEDICIS.

Sanguis pituitosus, nempe frigidus & humidus, homines in quibus prædo-
minatur, constituit irâ placabiles, discursu sedatos, oblivione faciles, animo

mansuetos, iudicio tardos, experiētiā durabiles. *Nobiles Clarissimi & expertis-*
simi Domini. Domini Medicina Doctores, quā Professores, quā ceteri practicantes;
 huic sanguinem vestris inserimus venis, ut irascamini sine vindicta, discurratis sine
 musea, obliviscamini sine difficultate, animemini sine insolentia, iudicetis sine
 praecipitantia, experiamini sine fine, ut optata potius aegri quaeratur salus, quam
 proximi contemptus.

*Qui credit verbis plus quam medicabilis herbis,
 Tum miser aere ferit, tum miser ore perit.*

PHILOSOPHIS.

Praeter quadruplicem sanguinis substantiam in venis contentam, quae ex alimen-
 tis fit, in nutritionemque ordinatur, quinta necessariō concurrat sanguis
 seorsus dicta; quae non in nutritionem, sed massae sanguineae vehiculum abit, flu-
 xili hinc excursu, per venas, per arterias, per nervos singulis corporis partibus
 imbibitur, totius aconomiam administrans. *Reverendi & sublimissimi Patres ac*
Domini quā Philosophia Professores quā ceteri Magistri: hanc vobis substantiam
 catagraphamus; ut beneficio sanguinis serosi, serium Philosophicae juventutis
 existatis vehiculum, mollitoque crassitie i fuce, partim per nutrientes venas ad me-
 dicinam, partim per vivificantes arterias ad jurisprudentiam, partim denique per
 animantes nervos ad ipsa Theologiae subsellia evehatis, hinc correcta in viros e-
 vadat toti patriae considerabiles.

*Serius aut ocycus metam praefigite trinam
 Ingratis grati, jus, sacra scripta, febrem.*

SENATORIBUS.

Post sanguinem venosum universas humani microcosmi regiones alluentem
 superstes offertur sanguis arteriosus, qui a venoso etiamnum facultentiori se-
 gregatus cordis sinum ingreditur, ibidemque magis eruditur, selectior evadit, aco-
 nomicā postmodum dispensatione, per totam sistematis arteriosi compagem di-
 spergitur, ut humanitūs in vitalem cedat laticem, in animi verō passionibus ad cor
 tanquam conservationis suae scaturiginem iterum confugit. *Nobiles, prudentis-*
mi Domini Metropoleos Eoo-Francia Consules & Senatores, Vobis hic associandus
 sanguis, qui a plebe segregati, sub cordis sinu eruditi selectiores evasistis; ut per-
 gatis acononica dispensatione, per totam sistematis Civilis urbem humanitūs di-
 stribuere; in animi verō passionibus confugere ad cor patriae conservativum, ubi
 invenietis concordiam petrosis undique lapidibus faederatam.

*In genere, & numero, & casu concordet amando,
 Cordando, stando, bis duodena manus.*

MUSICIS.

MUSICAM qui non amat, bestiarum conditione deterior est. Hanc cum à juven-
tute amaverimus, & Musicos amemus necessum est, affabri demulstis ani-
mum sympalmate: quid ergò sanguinis pro gratitudinis symbolo transfundemus,
ut vobis

Proficiat, prosit, conducat, sitq; saluti.

Ecce in defectu sanguinis humani maxime accedit sanguis suillus, validissime
enim nutrit, firmum præbet alimentum, cæterisque humidior est: pro cuius cor-
rectione vinum militiam exercet, hunc à turcetiis in botulum priù farcitum non
venis (parcendo dolori) sed ori indimu, ut vini musicè sumpti siccitas, qualitate
ejusdem humectativâ: edacitas autem substantiâ alimentari infringatur: ne no-
ceat vobis haustus

*Cantor de vino, de lacte renarrat arator,
Enumerat miles flumina, pastor aquas.*

PEDELLO.

QUID tibi D. Pedelle infundendi sanguinis præfagit mens, qui antecessoris tui
toties cavillati vestigiis perterritus habes cur timeas? pone metum, solito
discretius nos tecum acturos videbis: Sunt quidem insulsiore qui tibi sanguinem
infunderent asininum: absit à nobis, entia non sunt multiplicanda sine necessita-
te. Sunt qui vulpinum! frustra; vulpem in corde geris: sunt qui leporinum?
parcimus: fat auritus es: en obligatum in te animum, agninum infundimus, ut
ad vexationem quorumcunq; dissimiles, & instar agni non bales, absq; vindicta-
rumq; appetitu tuum post hæc obeas munus, sic evades in virum & pecuniosum &
ingeniosum; *dissimulatio enim pecuniam, vexatio facit intellectum.*

*Sicut it, ire sinas, quia sic it, sicut it, ire
Sicut enim nunc it, semper it, ivit, eat.*

PROFESSORES EX CONSILIO UNIVERSITATIS
HERBIPOLENSIS.

Status Religiosi.

2. 11. 3. 10. 12. 1. 13.
Itzstein, Brang, Mundschenck, Bernard, Haan, Risse, Wieffel.

Status Secularis.

4. 8. 5. 9. 6. 7.
Fælen, Klein, Weygant, Virtung, Kirfinger, & Ambling.

M. U. S. 4. C. 12.

Faint, mostly illegible text in the upper section of the page, possibly a preface or introductory text.

P. R. O. F. E. S. S. O. R. E. S.

Main body of faint, illegible text, likely the names of the professors or the title of the work.

PROFESSORES EX COMIT. O. UNIVERSITATIS
HERBOLDENSIS.

Faint text below the professor names, possibly a date or location.

Chin. Weggar, Kungor, & ...

